

cillitatem cordis, ad paralyfim, fi dentur in aquis appropriatis, cum Betonica floribus, aut Lavendula, aut Tilia: & ad fuffocationes & strangulationes uteri valent.

O L E A.

Oleum ex ligno Iuniperi.

Fictile vas in foveam ponatur: fupra id aliud fictile angufti orificij inverfum ponatur, recentibus Iuniperi lignis minutimque incifis plenum: cui fubducatur lamina ferrea foraminibus pervia, ut deftillet liquor, & ne ligni fegmenta delabatur. Bene autem aptentur, & luto fapientia circumlinantur fictilium orificia, ne quidquam exspiret. Poftea inferius fictile ufque ad collum fuperioris obruito terra, & facto pavimento ignem circa & fupra fictile fuperius accendito; atque ardere finito aliquot horas. Poftremo liquorem qui deftilavit, auferto. Cuius ufus eft purgandis fordidis ulceribus.

EMENDAT cutis infectiones, ferpiginem, cancrum, ulcera maligna, qualia quae in tibiis & cruribus quorundam, malum mortuum recentiores vocant.

Oleum

Oleum ex Juniperi baccis.

Oleum è *Juniperi baccis* elicetur per artem distillandi, ut *Vinum sublimatum*. Quia vero minoris emitur quam ut ab aliquo *Pharmacopola* preparari queat, confectionem eius non indicabimus.

Oleum Nardinum simplex
D. Mesue.

℞. *Spicæ Nardi aromaticæ* ℥ iij.
Vini Aquæ ana ℥ ij. β.
Olei Sefamini ℥ j. β.

Coquantur in duplici vase, donec vinum & aqua in vaporem resolvantur: colatur deinde *Oleum*; & colatum reponatur, abiecta *Nardi Spica*.

VAS duplex, Græce vocatur *DIPLOMA*: constat duobus crateribus, altero alteri imposto, ita ut in unum aromata & oleum coniciantur; in alterum vero aqua fundatur, qua subiectis primis calefacta suo tempore unguenta & olea decoquit. Est autem hoc notandum in omnibus aromaticis oleis que decoquuntur.

CALEFACIT, tenuat, digerit, modice adstringit: proinde affectus omnes frigidos & flatulentos cerebri, ventriculi, hepatis, licnis, renum, vesicæ, uteri
magno-

magnopere iuvat: naribus injectum, caput purgat, corporis colorem & odorem commendat.

Oleum Nardinum compositum
D. Mesua.

℞. Spicæ Indicæ ℥ iij.
Sampſuchi [id est, Maiorana] ℥ ij.
Xyloaloës Enulæ Folii Indi
Calami aromatici [eius loco sumatur Galāga]
Foliorum Lauri
Cyperī Schœnanthi
Cordumēni ana ℥ j. β.

Contundantur omnia grosso modo: deinde affunde illis

Aquæ fontanæ

Vini ana quantū sufficit, i. circiter ℥ xiiij.

Olei Sesamini ℞ vj.

Macerentur per noctē: deinde coquantur in Diplomate, id est, duplici vase, secundum artem.

PRO Folio Indo, recipe Spicæ Romana radicum, Macis ana ℥ vj. [non ℥ vj.]

Oleum Costinum D. Mesua.

℞. Costi amari [optimi & veri] ℥ ij. *
Cassia [aut succedanei eius] ℥ j.
Summitatum Sampſuchi ℥ ij. *
Vini quantum sufficit

Olei

* Olei Sefamini ℞ ij.

Macerentur duabus noctibus, deinde coquatur in duplici vase secundum artē.

CASIA, *Aromatica vera, & Cinnamomo similis accipi debet.*

CALEFACIT, obstructa aperit, nervosum genus roborat, ut nervos, musculos, tendones, ligamenta, ventriculum: præter hæc, hepar & capillos. Canitiem ob id moratur, & corporis colorem ac odorem commendat.

Oleum de Piperibus D. Mesue.

℞. Macropiperis [*id est, longi*]

Melanopiperis [*id est, nigri*]

A Leucopiperis [*id est, albi*] ana ʒ iiij.

Myrobal. Chebulorum

Myrob. Bellericorū Myrob. Emblicorum

Myrobal. Indorum ana ʒ v.

Radicum Apii

Radicum Fœniculi ana ʒ iiij. β.

Sagapeni Opopanacis

B Ammoniaci ana ʒ ij. β.

C Turbith albi ʒ ij. Zingiberis ʒ iiij.

Caulis foliorum recentium

Thymi viridis Rutæ viridis ana m. j.

Coquantur secundum artem in aquæ quantitate sufficienti ad terrias. Colaturæ adde olei de Cherna ℞ ij. & iterum coque ad consumptionem aquæ.

P. C.

P. C. SCHOL.

Ana ꝓ iij.] Cordus male ꝓ ij. hic habe. A
bat.

Ammoniaci.] Hyofcyami fæde in Cordo le. B
gebatur.

ꝓ ij.] ꝓ xij. vitiose Cordus scripserat, ut C
hæc omnia rite à Fuchſio quoque dicuntur:
quamquam à Monachis hauſta eſſe non dubi-
tem.

IUVAT morbos nervorum frigidos, ut
paralyſin, ſpasmus, ſpasmus cynicum,
tremorem, epilepſiam: adhæc iſchiadem,
& cæteras arthritidis differētias, & uteri,
coli, renum, veſicæ affectus frigidos, quia
calefacit, tenuat, terget: ob id obſtru-
ctiones aperit, calculum frangit.

Oleum Mandragoræ D. Nicolai.

R. Olei ꝑ v.

Succi malorum Mandragoræ ꝓ viij.

Succi capitum Papaveris hortenſis ꝓ vj.

Succi Hyofcyami albi ꝓ iiij.

Succi Violarum

Succi Cicutæ tenerrimæ ana ꝓ ij.

Opii Styraçis ana ꝓ j.

Confice ſic: miſce ſimul omnes ſuccos
oleo; atque in vitreo vaſe, obſtructo ori-
ficio, Soli exponito per decem dies. Unde-
cimo die coquantur in duplici vaſe uſque
ad

ad consumptionē succorum : deinde ubi refrigerari cœperit, cola : & colato oleo adde Syracem & Opium ; & confice secundum artem.

STYRAX quidem sincera & pura facile in oleo dissolvitur :

OPIMUM vero sincerum in oleo dissolvi non potest. Igitur tenuissime tritum inspergatur oleo, & saepe misceatur. nam nisi in aqua aut vino dissolvatur, non commiscebitur oleo.

Non habentur apud nos Mandragora pomæ : ergo loco succi Mandragora pomorum accipe infra scriptam decoctionem :

℞. radicem Mandragora, id est, Corticem radicem eius ℥ j. Contundantur, & coquantur in aqua sufficienti, & colatum decoctum succis adde.

AD nimios dolores capitis valet, & phreneticis male dormientibus, fronti illicitum, & naribus iniectum, vehementer opitulatur : pulsibus brachiorum & plantis pedum illicitum, quocumque modo vigiliis fatigatum celerrime obdormiscere facit.

Oleum Mastichinum D. Mesuæ.

℞. Olei Rosacci ℥ xij.

Vini odoriferi ℥ iiij.

Mastiches electæ ℥ iiij.

Coquantur secundum artem usque ad consumptionem vini.

CEREBRUM, nervos, iuncturas, ventriculū, hepar corroborat: tumores du-
ros lenit, dolores sedat.

Oleum de Euphorbio D. Mesua.

℞. Euphorbii $\frac{3}{3}$ ℞.

Olei Cheyrini $\frac{3}{3}$ v.

Vini odoriferi tantundem. Coque secundum artem usque ad consumptionē vini.

IUVAT maxime frigidos cerebri & nervorum affectus, cephalalgiam, hemi-
craniam, lethargum, naribus immissum.
Articulorum quoque & hepatis, & splenis dolores, illitum lenit.

*Oleum Castorei D. Jacobi
de Manlius.*

℞. Castorei   Styracis calamitæ

Galbani   Euphorbii

Cassia lignæ veræ   Crocī

Opopanax

Carpobalsami [aut succedanei eius]

Spica Nardi Indicæ

Costi ana $\frac{3}{3}$ iij.

Cyperī Schœnanthī Macropiperis

Melanopiperis   Sabinæ

Pyrethri ana $\frac{3}{3}$ ij. ℞.

Olei ꝑ iij.

Vini odoriferi ꝑ ij.

Con-

Confice sic: Galbanum & Opopanacem in vino seorsim dissolve: deinde reliqua omnia contusa cum oleo & vino coquito ad consumptionem vini in duplici vase. Postea cola, & dissolutum & expressum Galbanū cum Opopanace oleo adfunde: & iterum coque ad consumptionem vini: & repone, sæpius miscens in posterum, ut Galbanum & Opopanax in vasis fundo subsidentes oleo commisceantur.

EST optimum contra omnes ægritudines frigidas, præsertim nervorum & iuncturarū: medetur paralyfi, spasmo, tetano; & sedat acerrimos rigores, & frigora febrium, si spina dorsi linatur.

Oleum Scorpionum simplex
D. Mesua.

- * R. Scorpiones numero xx. vel xxx. secundum eorum magnitudines.

Olei Amygdalorum amarorum P ij.

- * Macerentur in vase vitreo stricti orificii per dies xxx caniculares ad solem, vel pluribus diebus: postea colatum ad usus reponere.

LAPIDEM renum & vesicæ frangit & expellit, lumbis, pubi, peritonæo illitum, aut per meatum urinarium iniectum.

Oleum

*Oleum Scorpionum compositum**D. Mesue.*

℞. Aristolochiæ rotundæ
 Gentianæ Cyperi
 Corticum radicem Capparis ana ℥j.
 Olei Amygdalorum amarorum ℥j. ꝑ.

Macerentur in oleo contusa radices ad
 Solem fervidum diebus viginti : deinde
 coquantur aliquantulum in duplici vase,
 iniectis ad ultimum Scorpionibus num.
 xv. postea iterum serenis diebus xxx ad
 Solem macerentur. Postremo excolatum
 oleum reponatur.

ARISTOLOCHIA rotunda non est Hol-
 wurtz, sed radix lutei coloris, odore & sapore
 Aristolochiæ longæ. Affertur ex Italia.

VALET contra venena, & pestilentiam.

Oleum Formicarum Nicolai.

℞. Formicarum alatarum quantum vis
 Olei quantum sufficit.

Macerentur æstate ad solem diebus xl.
 postea excolatum oleum reponere.

VALET ad confortandum coitum,
 unguendo partes destinatas genera-
 tioni.

Oleum

Oleum Lumbricorum terrestrium.

℞. Vermium terræ ℥ β.
 Olei olivarum ℥ ij. Vini ℥ ij.
 Bulliant omnia simul, & fiat oleum:
 deinde percoletur & reseruetur.

NERVOS infrigidatos confortat; &
 utile est doloribus iuncturarum.

Oleum Vulpinum D. Mesue.

℞. Vulpem, detracta pelle, & abiectis in-
 teraneis, incidatur in partes, & coqua-
 tur in Aquæ fontanæ &

Aquæ marinæ ana ℥ iij. ℥ iij.
 Olei veteris clari ℥ iij. ℥ ix.
 Salis ℥ iij. Inter coquendum adiiice
 Anethi Thymi ana ℥ j.

Coquantur autem quousque ab ossibus
 recedat caro, & aqua consumatur: deinde
 coletur oleum, & excolatum ad usus suos
 reseruetur.

*Qui prope mare non habitant, sumant a-
 quam salinam, id est, Muriam; sive aquam fon-
 tium salis, ubi salina fuerint. Porro ad co-
 quendam Vulpem non sufficit aquarum prescri-
 ptarum quantitas: ideo accipe quantum abun-
 de satis fuerit, & fortiter ultimo oleum expri-
 me.*

AD podagras, reliquasque arthritidis
 sps-

species, ac dorsi, remumque dolorem est
efficacissimum.

Oleum de Cappare.

R. Corticis radicum Capparis ℥ j.

Corticum Tamarisci

Foliorum Tamarisci

Seminis Agni casti

Scolopendriæ [id est, Asplenii]

Cyperi ana ℥ ij.

Rutæ ℥ j. Aceti

Vini optimi ana ℥ ij. *

Olei maturi ℥ j.

Coquatur in duplici vase usque ad con-
sumptionem vini & aceti.

VALBT duritiei, oppilationi, & dolo-
ri splenis, ac omni eius ægitudine.

Oleum de Lateribus D. Mesue.

℞. Laterem aut regulam rufam antiquif-
simam, ex rufo luto ductam: eam con-
fringe in frusta mediocria, & in prunis
urito, donec tota excanduerint: deinde
è prunis exempta fragmèta restinguito
in oleo claro veteri, & dimittito quous-
que se oleo impleverint: postea oleo
exempta in tenuissimum pulverè con-
tundito, atque in Retortam aut Cucur-
bitam vitream indito, & secundum

N

artem

artem luto chymistico iuncturas vitrorum claudito, & subtus accensis prunis oleum elicito, & elicatum reponito.

CONVENIT omnibus morbis frigidis. Est enim calidum, penetrativum, resolutivum: mollit dura, & discutit tumida. Opitulatur his qui patiuntur epilepsiam, vertiginem, oblivionem, paralyfin, spasmum, dolorem dorsi & genuum, podagram, vel alios iuncturarum & nervorum morbos: medetur spleni, vesicæ & renibus.

Oleum Terebinthine.

℞. Resinæ Terebinthinæ aut Laricæ, quam in Germania Terebinthinam vocamus, ℞ iij.

Eam pone in-capacem Retortam, sive Cucurbitam vitream, & per artem destillatoriam elice eius oleum, ita ut Cucurbita aut Retorta arenæ imponatur. Primo autê cum aqua exhibit oleum tenue & clarum, secundo aurei coloris, ultimo fuscum & crassum. Horum unumquodque per se auferto, & reponito.

CONFERT omnibus ægitudinibus frigidis, & maxime nervorum.

*Oleum Tartari, seu Vini Facum
exsiccatarum.*

℞. Tartari puri ℞ iij.

Pons

Pone in ollam, & ure in fornace cum lateribus aut tegulis aut fistilibus, vel per se, donec omnino excandescat Tartarum. Postea impone in sacculum laneo panno factum, & suspende in cellario: tum destillabit ex eo clarus quidam liquor; quē repone. Porro revera hic humor non est oleum, sed acerrima aqua.

V A L E T ad faciem tergendam, & erugandam.

Oleum Cydoniorum D. Mesue.

R. Cydoniorum non excorticatorum Succi Cydoniorum ana quantum sufficit.

Incidito Cydonia; & impone in vas vitreum, & affunde succum. Affunde etiam oleum omphacinum, hoc est, immaturum, ut excedat eius quantitas succi mensuram. Postea stringe vasis orificium, & ad Solem omnia macera, aut in æstuario diebus quindecim: deinde coque in duplici vase, & abice posthac Cydonia, & adde recentia: & rursus macera & coque: inde etiam tertio recentia Cydonia impone; & prædicto modo omnia perage. Tum repone diligenter obstructum, ne exspiret.

Hodie tanta diligentia non fit hoc oleum: igitur rogo ut maiorem diligentiam impendant.

EST optimum contra debilitatem stomachi, vomitum & fluxum: sistit sudorem; restaurat resolutionem, lapsas vires: corroborat nervos & vires: confortat digestivam.

Oleum Sampsuchinum.

℞. Foliorum Sampsuchi m. iiij.
Serpilli m. ij.
Foliorum Myrti m. j.
Abrotoni Sisymbrii ana m. ℥.
Cassia lignea vera ℥ ij.
Olei omphacini quantum sufficit.

Concidito & contundito omnia, & vitreo vasi impone; ac infunde oleum, ut supra species emineat. Tum obstructo vasis orificio macera ad solem vel in aestuario diebus octo. Postea exprime, & expressum oleum infunde recentibus speciebus: & hoc etiam tertio facito.

Folia vera Myrti accipi debent, quae ex Italia & Narbonensi Gallia afferuntur.

SISYMBRIUM, id est, *Mentha aquatica*. Est & aliud Sisymbrium in montibus nascent, multo odoratius: quod melius esset, si ubique haberet passet.

OMPHACINUM, id est, *ex immaturis olivis expressum.*

LASSITUDINI utile est; & morbis cerebri & nervorum prodest: ob id in bal-

balneo inunctum paralyſim iuvat, & ſpaſmum cynicum, vulgo torturam oris, naribus iniectum: & auribus immiſſum à flatu tinnitum diſſipat: menſes ciet: ac morſui ſcorpionis prodeſt.

Oleum Vitellorum ovorum.

℞. Ova recentia numero centū; coquito donec penitus indurentur. poſtea vitellos eorum exime, & comminutos * aſſa in ſartagine, movendo donec ruſcant, & pinguedinem quandam remittant: deinde offam ferventem iniice in ſacculum pilis contextum, & exprime: quodque expreſſum fuerit oleum, re-
pone.

EXPERIENTIA plurima probatum eſt, cutim expurgare: impetiginem, ſerpiginem, & alia cutis vitia perſanare: capillos regignere: & ulcera maligna & fiſtuſoſa curare.

Oleum Hyperici Iacobi de Manliis. *

℞. Summitatum Hyperici iamiam maturiſcenis ʒ iiij.

Maceretur in vino odorifero diebus iij. Bulliant deinde in vaſe duplici, obrurato oriſicio vaſis. Poſtea exprime; & recentis Hyperici par pondus iniice; & ite-
rum

rum macera, & coque, & exprime. Tum etiam tertio recens Hypericum adde: & si vinum minuitur, adde aliquid: Postea
 * ℞. Terebinthinæ claræ ℥ iij.
 Olei veteris clati ℥ vj. Croci ʒ j.

Coquantur in duplici vase usq; ad consumptionem vini: postea exprime, & à sedimento purgatum oleum repone.

CALIDUM est & siccum, stypticū: ob id consolidat vulnera incisorum nervorum, & combustionem ignis: sedat dolores femoris & vesicæ: & provocat urinam.

Oleum Iinum.

℞. Olei ℥ vi. Vini ℥ j.

Lavetur oleum ter in aqua calida: deinde effusa aqua, adde vinum; & insperge Macis ℥ iij.

Cardamomi Zedoariæ ana ℥ ij.

Macerentur in loco aliquo calido, obstructo vasis orificio per dies octo: postea in duplici vase coquito, usque ad consumptionem vini dimidii. Postea exprime oleum; & insperge ei pulverem subtilem

Iridis Illyricæ ℥ ij.

Macera, ut prius, diebus octo: deinde exprime oleum, & recentis Iridis confusa par pondus iniicito: tunc rursus ad solem aut loco calido diebus viij macera-

to,

to, & rursum exprime. Postremo etiam tertio exprime, & aliam Iridem adde, & similiter omnia perage: deinde in duplici vase oleum una cum ultimo inspersa Iride aliquamdiu coquito. Ad ultimum deinde exprime, & repone oleum: cumque videris subsidere ad fundum vasis Iridis pulverem, leviter cola.

Cum ita permutatur crebro Iris, oleo singulis vicibus aliquid decedit: ideo boni ponderis ꝑ vj. olei accipiantur.

A T T E N U A T, resolvit, maturat, & digerit malos humores phlegmaticos pectoris & pulmonis: faciliat sputum & anhelitum: sedat tussim & frigidos dolores hepatis, splenis, & maxime matricis: resolvit dura apostemata, & mollit durities: & confert spasmō, doloribus iuncturarum, & fœtori narium.

*Oleum Iridum D. Nicolai
Alexandrin.*

A

℞. Olei sextarios	z.		
Aquæ sextarios	iiij.		
Radicum Iridis ꝑ	iiij.	z	iiij.
Crini domestici radices		NON	xv.
Cyperi viridis radicem		z	vj.
Helenii z	iiij.	Anchusæ z	ij.
Cinnami	Assæ	Spicæ ana	z j.
Contundantur radices & aliæ species,			
	N 4		&

& macerentur in oleo & aqua diebus quinque ad solem vel loco calido, obstructo vasis orificio: postea supra lentas prunas in duplici vase coquito, donec aqua consumpta fuerit; deinde refrigerari finito. Ultimo exprimito; & cum aliquod subsederit, sensim excolato oleum.

Nicolai Alexandrini Latinum & impressum exemplar ita tradit huius olei confectionem.

SEXTARIUS Romanus, mensura est quae habet olei uncias ponderales xvj. ʒ v. ʒ j.

CRINON domesticum, id est, Liliū odoratum album, quod in hortis plantatur.

Non ubique habentur radices Cyperi virides: ideo aridas sume, & vino asperge tritas.

HELENII, id est, Enula Campana, videlicet radicem eius.

ANCHUSA, est Buglossa silvestris, rubra radice, quam aliqui hodie non recte Alcanam vocant. Tinguntur ea radice unguenta, & cera.

B CINNAMUM, idem est quod Cinnamomum.

C ASSA] Ego hic non dulcem Assam, sed foetidam ponere: licet tamen utriusque ʒ β. accipere.

P. G. SCHOL.

A Oleum Irinum Nicol. Alex.] Cum Myrsi descriptio ab hac Nicolai diversa sit, temere Fuchs hanc erroneam dicit.

Cin-

Cinnamum] Cinnamomum imo legendum: B
 aliquantulum nempe differunt, ut alibi dixi-
 mus.

Affæ.] Num huius loco Cassia, cum Eufhsio, C
 legendum sit, videndum. Interea fallitur Cor-
 dias, Azam hic fetidam intelligendam pu-
 tans.

USURPATUR ad diuturnum catar-
 rhum, naribus illicitum. Ozænas & putre-
 dines narium aufert: tinnitum aurium,
 cum aceto & ruta & amygdalis amaris
 commistum, & auribus iniectum, tollit:
 asthmaticis, gargarismo adhibito, opi-
 tulatur: hæmorrhoidas veteres inunctum,
 sive colo iniectum, educit.

Oleum Moschelinum D. Nicolai.

℞. Olei puri ℥ viij.

Aquæ ℥ iij.

A

Folii [aut succedanei eius]

Spicæ Nardi Indicæ

Costi [odorati & veri]

Mastiches ana ℥ iij.

Styracis calamitæ Croci

Myrrhæ Troglodyticæ

Xylocinnamomi [in eius penuria corticis Cin- B
 nomomi]

Cassia lignæ veræ ana ℥ j. β.

Carpobalsami [aut succedanei eius]

Garyophyllorum Bdellii ana ℥ j.

N s

Mo-

C Moschi ʒ vj.

Nuces Indicas num. iiij.

Confice sic : Folium, aut eius succedaneum, Myrrham, Casiam, Carpobalsamum, & Bdellium tere, & per biduum in aqua & oleo macera : postea coque supra lentum ignem in duplici vase, usque ad consumptionem aquæ : deinde reliqua omnia in tenuissimum pulverem redacta insperge, excolato & expresso oleo ; & iterum macera, & coque parumper : ultimo deinde Moschum admisce ; & repones, & patere ut aromata subsidant. Ea interdum oleo commisce, agitato vase.

Ex Nicolao Alexandrino desumptum est hoc oleum: apud quem non puri, sed Punici olei legitur, id est, in Africa nati, quod omnium optimum & dulcissimum existit.

Pro Folio sume radicularum Spica Romanae, Matris ana ʒ j. β.

Pro Xylcinnamomo sume Cinnamomum electum.

D Nux Indica hic non significat grandem illam nucem qua ubique Indica nux vocatur, sed nucem Moschatam. Nam veteres Greci eam appellant Caryon sive Carydion Indicon, id est, Nucem sive Nuculam Indicam : vocatur etiam Caryon Myrsificon, id est, Nux unguentaria sive odorata : & Moshocaryon, hoc est, Moschatanux. Quod diligenter in hac eleg notandum est.

P. G.

P. C. SCHOL.

Aquæ] Euchsus vinum aqua loco sumendum A
 fatu apte dicit.

Xylocinnamomi] Nicolai Alexandrini B
 exemplar Xylocinnami legit.

Moschi ʒ vj.] Nimia certe quantitate: qua- C
 re forsā ʒ iij. legenda erunt, ut pro diobus ij. in-
 ferius in unum contractis, u scriptores olim cacu-
 tientes legerint.

Nux Indica.] Nuces Indicas hodie passim vo- D
 catas Euchsus hoc loco intelligendas, non Nuceas
 Moschatas vulgo appellatas, contendit: eo quod
 hasce veteribus Græcis cognitæ non fuisse constet.
 Verum id ipsum & de Gargophyllis ac Moscho,
 hanc compositionem quoque ingredientibus, dici
 posset: quod non perpendit Euchsus. Posterioris ete-
 nim seculi compositionem hanc esse, quod omnia
 hic commemorata cognovit, est indubitatum.

Es r optimum ad omnem frigiditatem
 corporis, potissimum ventriculi, & ad do-
 lorem lateris, foris inunctum. Strangu-
 riosis & colicis, & ad omne nervorum vi-
 tium illitum optime facit. Miscetur epi-
 thematibus & emplastris quæ ad sto-
 machi & renum affectiones adsciscuntur.

Oleum Rutæ.

ʒ Rutæ recentis incisæ et confusæ quan-
 tum

N 6.

tum libuerit, pone in vase vitreo; & affunde olei veteris clarissimi sufficientem mensuram; & macera ad solem, aut in loco calido aliquo, diebus quindecim: deinde in duplici vase coquito, & abiecta Ruta recentem iniicito, & iterum quindecim diebus macerato: postea simili modo coquito & exprimito, & tertio recentē Rutam iniice; macera quoque & cola.

Ita debet preparari oleum hoc & aliquot sequentia.

ES est calidum, apertivum, resolutivum, & mitigativum dolorum: calefacit renes, vesicam, matricem; & sedat dolores eorum, & maxime colicam, si venter ungetur, & fiat ex eo solo clyster: praterea opitulatur nervis, confert spasmō, & expellit frigidos humores.

Oleum Anethinum.

Oleum Anethinum fit ex floribus & foliis Anethi, & oleo veteri clato, eodem modo quo Rutaceum Oleum.

SEDAT dolores, aperit poros, & resolvit vapores & apostemata, tumores & durities: & mitigat dolores & rigores febrium: provocat somnum & sudorem.

Oleum

Oleum Chamæmelinum.

Oleum Chamæmelinum sive Chamomillæ, ut vocant, fit ex floribus Chamæmeli, id est, Chamomillæ, & oleo veteri claro, ut Rutaceum oleum.

VALET ad plura: aperit poros, resolvit vapores, sistit fluentes humores, corrigi malas qualitates, confert nervis & membris nervosis, & aptissime mitigat dolores.

Oleum Lilinum.

Oleum Lilinum, sive Liliorum, fit ex Liliis albis odoratis recentibus, & oleo veteri claro, ut oleum Rutaceum.

SEDAT frigidos dolores pectoris, renum, vesicæ, matricis, & colicam: est enim calidum, resolutivum: mitigat tussim, & efficaciter resolvit, & citius maturat apostemata.

Oleum Narcissinum.

Oleum Narcissinum fit primo Vere ex recentibus floribus albi Narcissi, qui vocatur Germanice Mertzenblum, Weysshornungsblü, Weyssapriltenblum, Weyss Iosepsstebe. Fit ut Rutaceum.

N 7

VA-

VALET ad emolliendas vulvæ duri-
tias, præclusionesque.

Oleum Ligustrinum D. Mesuæ.

Oleum Ligustrinum, quod Græci vo-
cant Cyprinum, Arabes autem oleum de
Alcanna, fit ex floribus recentibus Ligu-
stri, florente vite, aut paulo post, & oleo
veteri clarissimo, ad modum Rutacei olei.

*Ligustrum est arbuscula salicis fere folio, flō-
ribus parvis candidis, veluti spumosis & mucos-
sis: Germanice vocatur Reynvveyden & Munt-
holtz. Nascitur copiose ad Rhenum, & in Mis-
nia, Hissa, Suevia, Wittenbergensi agro, Thu-
ringia, & circa Nurembergam, non longe à Kale-
krent.*

PARTES nervosas roborat, & capil-
los à canitie vindicat.

Oleum Sambucinum.

Oleum Sambucinum fit ex floribus
Sambuci, & oleo veteri clarissimo, quem-
admodum etiam oleum Rutaceum.

LENIT, abstergit, & mundificat cu-
rim: medetur icteritia, & maxime hepati
infirmit, oppilato: & plurimum confert
doloribus iuncturarum.

Oleum Iasminum.

Oleum Iasminum, quod Arabes vocant
Iasc.

Iaseminum, & oleum de Zambach, fit ex floribus Iasminis, sive Iaseminis, sive Zambachi, & oleo veteri claro, ut oleum Rutaceum.

Est Iasma flos similis Violis aut Cheyria, admodum odoratus: nascitur in frutice, qui multis viticulis ascendit pergulas & concamerationes, in vitis. Colitur in Italia & Gallia.

OPITULATUR corporibus quæ calefactionem laxationemque desiderant.

Oleum Cheyrinum.

Oleum Cheyrinum fit ex Leucoiis luteis, hoc est, ex Cheyris citrinis, & oleo veteri claro, ut Rutaceum oleum.

Cheyri Germanice dicuntur Gelbe Violen.

DOLORES per vorum aliarumque partium corporis mitigat; eaque quæ in thorace, renibus & vesica sunt, discutit.

Oleum Myrtillorum.

Oleum Myrtillorum fit ex Myrtillis, hoc est, baccis veræ Myrti, & oleo omphacino, hoc est, immaturo, eodem modo quo Rutaceum.

Myrtus vera apud nos non nascitur, neque habemus semper virides Myrtillos, sed aridos, ut plurimum enim ex Hispania & Italia afferuntur: ideo necesse est ut vino odorato assergantur.

RE-

REFRIGERAT & adstringit; ideoq; cœliacis affectibus subvenit: sanat igne ambufsta: pustulas erumpētes illitu emēdat: attritus hyeme concitatos, & intertrigines illitum corrigit. Sedis rimas, cōdylomata, luxatos artus perfanat, & sudores coërcet.

Oleum Myrtinum.

Oleum Myrtinum fit ex foliis veræ Myrti, & oleo Omphacino, id est, immaturo: quemadmodum oleum Myrtillorum.

Quoniam vero Myrti vera recentia folia apud nos haberi nequeunt, ideo sume folia Myrti vera que ex Italia & Narbonensi Gallia & Candia afferuntur denovo, & asperge ea contusa vino veteri odorato, ut diu sit proxime in oleo Myrtillorum.

CEREBRUM, nervos, cor & ventriculū roborat.

Oleum Mentha.

Oleum Menthæ fit ex Mentha crispa sativa, & oleo omphacino, id est, immaturo, eodē modo quo Myrtinum aut Rutaceum oleum.

VENTRICULUM refrigeratum & imbecillum calefacit: armat nauseam, vomita-

mitumque reprimat: appetentiam excitat, coctionemque iurat.

Oleum Absinthii.

Oleum Absinthii fit ex Absinthio Pontico, & oleo omphacino claro, quemadmodum oleum Rutaceum.

Absinthium Ponticum nos non habemus, quod videlicet non adeo calidum est, sed suavioris odoris, & valde adstringens. Nostrum vero Absinthium sive rusticum Absinthium calidius est; & nihil fere adstringit, ut etiam Galenus scribit: ideo corrigendum est cum Rosis, quæ dimidium eius pondus æquent.

CALEFACIT, ac roborat ea quæ sunt refrigerata, potissimum vero ventriculû: excitat appetentiam, obstructions auferat, lumbricosque enecat.

Oleum Rosaceum.

Oleum Rosaceum sive Rosarum, fit ex Rosarum rubearû nondum penitus apertarum decerptis foliis, & oleo omphacino, id est, immaturo, eodem modo quo Rutaceum oleum.

REFRIGERAT & astringit: inflammationibus præsidio est, æstuantem ventriculum restinguit; erosiones intestinorum clysteribus inditum, & dolores dentium, si eo colluantur, sanat.

Oleum

Oleum Violaceum.

Oleum Violaceum sive Violatum, fit ex floribus Violarū [Martiarum,] & oleo Omphacino, id est, immaturo, quemadmodum Rutaceum & Rosaceum.

REFRIGERAT, incandescentibus inflammationum fervoribus utile est.

Oleum Nenupharis albi.

Hoc oleum fit ex recentibus floribus Nenupharis, quæ albos flores producit, & oleo Omphacino, quemadmodum Violaceum.

NYMPHÆATUM oleum vires habet Violati: refrigerat tamen magis quam Violatum, & minus quam Papaverinum: hypnoticis, & intemperaturam partium, ut renum, calidam sanantibus utiliter miscetur; & Veneris tentiginem prohibet, genitali inunctum: somnum etiam conciliat.

Oleum Nenupharis Citrini.

Hoc oleum fit ex luteis, sive Citrinis Nymphææ, hoc est, Nenupharis floribus, & oleo Omphacino, ut Violaceum oleum.

Oleum

Oleum Populinum.

Populinum oleum fit primo Vete ex oculis Populi arboris contusis, & oleo veteri claro, loto in aqua calida aliquoties, eodem modo quo Rutaceum aut Anethinum oleum.

Oleum Populinum D. Nicolai Alexandrini.

℞. Olei ℥ lxxxvj. (faciunt ℥ vij. ℥ ij.)

Vini ℥ iiij.

Gemmarum Populi arboris recentium,

Veris initio collectarum ℥ iiij.

Gemmæ Populi diutissime terantur, & macerentur in vino & oleo diebus septē, & quotidie sepe agitentur. Octava deinde die supra lentas prunas in duplici vase coquito, usque ad consumptionem vini: deinde exprimatur oleum: & repnatur.

Porro hoc oleum efficacius erit, si secundo & tertio recentes Populi gemmæ addantur.

Gemmæ Populi, id est, oculi Populi.

EXPEDIT ad capitis dolorem, arthriticis, nephriticis, & podagricis, & ubicumque dolor fit,

Oleum

Oleum Amygdalorum dulcium.

℞. Amygdala dulcia sicca, non tamen rancida: contendantur minutissime: postea in sartagine aliquantulum torrefacias, affuso aquæ Rosacæ modico: postea prælo exprime.

LENIT asperitates pectoris, gutturis & pulmonis, duritiem & siccitatem iuncturarum: est suave in cibis; & confert hecticis & phthisicis: impinguat, auget sperma: sedat tussim & ardorem urinæ, vesicæ & vulvæ excoriatæ, cum fistula injectum.

Oleum Amygdalorum amarorum.

Fit hoc oleum eodem modo quo ex dulcibus Amygdalis.

APERIT oppilationes, & discutit ventositates & vapores: sed potissimum medetur surditati, sibilo & dolori aurium: lenit duritiem nervorum, & delet maculas faciei.

Oleum Balaninum.

Oleum Balaninum fit ex Balano Myrsifica, id est, Glande unguentaria, quam Arabes vocant Granum Ben: Fit autem ex tuso

enso affatoque, affusa Rosacea aqua, frui-
di isto.

Fructus hic ipse *Avellana* magnitudinem
habet, colorem candidantem, & figuram ut
plurimum triangularem. Cortice tenui claudit
pinguem quandam nucleum, fungosa & alta
tunica involutum. Affertur ex *Syria* & *Ara-
bia*.

OLEUM *Balaninum* repurgat macu-
las, varos, lentigines, cicatricum nigri-
tias, fucos: alvum solvit; sed ventricu-
lo adversatur: dolores aurium emendat.
Item si sonant aures, vel strepitum, aut
sibilum edunt, cum adipe infusum auxi-
liatur. *

Oleum de Cherva.

Oleum hoc fit ex pingui quodam semi-
ne, quod Arabes *Cherva*, Graeci *Crotona*,
Latini *Ricinum* vocant. Fit autem eodem
modo quo oleum *Amygdalorum*.

Planta quae semen hoc producit, vocatur à
recentioribus *Cataputia maior*, ab *Italis* *Pal-
ma Christi*, & *Mira solis*; à *Germanis* *Wun-
derbaum*, *Zeckensame*, & *Heydnisch Spring-
korn*.

PRODEST psoris, ulceribus capitis
erumpentibus, sedis inflammationibus,
vulvis quae oclusae conversaeque strangu-
lant, cicatricibus foedis, aurium dolori-
bus:

bus: potu alvum ciet, si quis aquis gravatur: lumbricos eiicit.

Oleum Papaveris.

E semine utriusque Papaveris tam albi quam nigri exprimitur oleum, eodem modo quo ex Amygdalis, Balano Myrsifica, & Cherva.

IMPINGUAT, asperam arteriam lenit; febrium ardorem mitigat, & insomnium.

Oleum Hyoscyami.

Hoc oleum exprimitur ex Hyoscyami semine, eodem modo quo ex Papavere.

Oleum Spicae.

Oleum Spicae fit per destillationem ex maiori Lavendula, quae Spica vocatur.

Hoc oleum apud nos maioribus sumptibus fit, quam in Gallia Narbonensi: ideo potius emendandum est à mercatoribus, qui illud è Gallia afferunt.

CALEFACIT, ac discutit.

Oleum Laurinum.

Oleum Laurinum apud nos non facile fieri potest: quoniam vero in magna copia

pia affertur ex Italia & aliunde, ideo facile emittitur à Materialistis.

CALIDUM est & aperitivum: mitigat colicam & frigidos dolores ventris, stomachi, capitis, hepatis, splenis, renum, matricis, nervorum, iuncturarum: denique omnibus agridudinibus frigidis confert.

Oleum Sesaminum.

OLEUM Sesaminum exprimitur è Sefami semine; eodem modo quo de sem. Papaveris.

Sesamum verum affertur ex Alexandria Ægypti Venetias; nunc ex Italia & Hispania: unde ematur sincerum. nam adulteratur olio Nucum & Papaveris; sed odore & sapore facile deprehenditur à peritis dolus.

OLEUM Sesaminū impinguat, auget sperma, lenit guttur & omnem asperitatem & duritiem: & clarificat vocem.

Petroleum Flavum.

PETROLEUM clarum, quoddam est album, quoddam vero aurei coloris. Defluit autem ex petris in Italia & plexisque aliis locis, unde ad nos affertur.

CALIFACIT, siccatur: essentia tenuitate in altum penetrat, digerit: proinde
mate-

materiam omnem excrementosam consumit: ob id epilepsiæ, paralyfi, vertigini, oblivioni, & lienis, renum, vesicæ, uterî, nervorum, articularum omnium, & reliquarum partium nervosarum doloribus frigidis maiorem in modum confert.

Petroleum nigrum.

Petroleum nigrum, sive Naphtha nigra, crassius est quam flavum. Gignitur autem in agro Borchdorpiano & Brunsvicensi in Saxonia.

PETROLEUM, id est, Naphtha.

OPOBALSAMVM SVCCEDANEVM
PRETIOSVM EURICII CORDI,

*qui Valerii pater fuit, huic libro ex
Valerii Cordi scriptis nuper
additum.*

℞. Iridis Illyricæ

Zarnabi longi [*id est, Zedoaria*]

Zarnabi rotundi [*id est, Zurumbeth*]

Gubearum Cardamomi maioris

Cardamomi minoris Agallochi

Olei Benzoi ana ʒ iiij.

Garyophyllorum

Nucis moschatae Macis

Arceuthidum [*id est, gran. Juniperi*]

Cassie Cinnamomi Sacrali cittini

Ben-

VNGUENTA.

313

Benzoi ana ζ ij.
 Croci Afari
 Maioranæ Schœnanthi
 Nardi Celticæ rad. Rosarum rubearum
 Cyperei longi &
 rotundi ana ζ j.
 Camphoræ Θ ij. Moschi Θ j.

Hæc omnia trita macerentur in vino
 Rhenano ter sublimato, diebus octo. Po-
 stea diligentissime distillentur in balneo.
 Distillatæ deinde aquæ quæ primo exive-
 rit, cape ζ vi. in quibus dissolve optimæ,
 candidissimæ, electæque Myrrhæ ζ ij.
 sic tenuissima & præstantissima pars Myr-
 rhæ aquæ vitæ miscetur: crassior vero in-
 star fecis subsidet, quæ nequaquam est se-
 paranda aut excolanda: quoniam in fun-
 do dimissa ipsum Opobalsamum aliquot
 annis conservabit incorruptum.

VNGUENTA.

*Vnguentum Agrippæ Regis,
 D. Nicolai.*

Radicum Bryoniæ ρ ij.
 Radicum Cucumeris asinini ρ j.
 Scillæ ρ β . Ireos ζ iij.
 Radicum Filicis Radicum Ebuli
 Tribulorum aquaticorum ana ζ ij.
 O Ceræ